

**UZASADNIENIE do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 12 stycznia 2015 r.
w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych
dla obszaru Natura 2000 Poleska Dolina Bugu PLH060032**

Zgodnie z art. 28 ust.1 *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2013 r., poz. 627 z późn. zm.) sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 sporządza plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. Plan zadań ochronnych sporządzany jest na 10 lat; pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty.

Zgodnie z art. 27a *ustawy o ochronie przyrody* sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 jest właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska. Zgodnie z art. 28 ust. 5 *ustawy regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.*

Zgodnie z art. 28 ust. 10 *ustawy o ochronie przyrody* plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
 - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
 - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt. 3,
 - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- 5) wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Tryb sporządzania projektu planu zadań ochronnych i zakres prac na potrzeby sporządzenia projektu planu zadań ochronnych określa rozporządzenie Ministra Środowiska

z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010 r. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.).

Stosownie do art. 28 ust. 4 *ustawy o ochronie przyrody* sporządzający projekt planu zadań ochronnych umożliwia zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu (art. 28 ust. 3 *ustawy o ochronie przyrody*) oraz zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu (art. 28 ust. 3 i ust. 4 *ustawy o ochronie przyrody*).

Obszar Natura 2000 Poleska Dolina Bugu PLH060032 został wyznaczony w związku z wypełnieniem zobowiązań Polski wynikających z DYREKTYWY RADY 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. UE L 206/7 z dnia 22.07.1992) i uznany za obszar o znaczeniu dla Wspólnoty (OZW). Został zatwierdzony decyzją Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy Dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE) Dz.Urz.U.E.L.2011.33.146.

Obecnie, status prawny obszaru określa (Decyzja Komisji Europejskiej z dnia decyzja Komisji z dnia 7 listopada 2013 r. w sprawie przyjęcia siódmego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz. U. UE. L. z 2013 r., Nr 350, poz. 287).

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych (dokumentacja sieci Natura 2000, zawierająca zakres zgodny ze stosownymi decyzjami wykonawczymi Komisji Europejskiej) obszar Natura 2000 Poleska Dolina Bugu PLH060032 został wyznaczony dla ochrony następujących siedlisk przyrodniczych i gatunków zwierząt:

- Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion* (3150)
- Ciepłolubne śródlądowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*) (6120)
- Zmienne wilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*) (6410)
- Ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*) (6430)
- Nizowe świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) (6510)
- Nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230)
- Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) (91E0)
- Starodub łąkowy *Angelica palustris* (1617)
- Wydra europejska *Lutra lutra* (1355)
- Kumak nizinny *Bombina bombina* (1188)
- Piskorz *Misgurnus fossilis* (1145)
- Koza pospolita *Cobitis taenia* (1149)
- Przeplatka maturna *Euphydrias maturna* (1052)
- Modraszek telejus *Maculinea teleius* (1059)
- Czerwończyk nieparek *Lycaena dispar* (1060)

- Modraszek nausitous *Maculinea nausitous* (1061)
- Przeplatka aurinia *Eupydryas aurinia* (1065)
- Czerwończyk fioletek *Lycaena helle* (4038)
- Szlaczkoń szafraniec *Colias myrmidone* 4030.

Kody zaczerpnięto z portalu Eionet http://bd.eionet.europa.eu/activities/Natura_2000/reference_portal, będącego oficjalnym partnerem Europejskiej Agencji Środowiska (EEA). Strzebla błotna jest gatunkiem posiadającym w sieci Natura 2000 status gatunku priorytetowego.

Projekt planu zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty - Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Natura 2000 Poleska Dolina Bugu PLH060032 (zwanego dalej Obszarem) został sporządzony z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 28 ust. 10 *ustawy o ochronie przyrody* oraz zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 roku w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych dla Obszaru jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony, który to obowiązek wynika z art. 6 (1) Dyrektywy Siedliskowej (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory - Dz.U.U.E.L92.206.7, Dz.U.U.E-sp.15-2-102 z późn. zm.).

Plan zadań ochronnych został opracowany w ramach projektu POIS.05.03.00-00-186/09 pn. "Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 na obszarze Polski", dofinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. W ramach prac nad projektem planu została sporządzona dokumentacja planu zadań ochronnych, której wykonawcą była firma Ekkom Sp. z o. o. Wyniki prac eksperckich posłużyły do przygotowania niniejszego projektu zarządzenia.

Przedmiotowy projekt planu zadań ochronnych zawiera wszystkie niezbędne elementy wynikające z zapisów ww. *ustawy o ochronie przyrody* i ww. *rozporządzenia w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000*.

Plan zadań ochronnych został sporządzony dla całego obszaru Natura 2000 Poleska Dolina Bugu PLH060032, gdyż nie stwierdzono okoliczności, o których mowa w art. 28 ust. 11 *ustawy o ochronie przyrody*:

- 1) dla obszaru, ani jego części nie ustanowiono planu ochrony,
- 2) na terenie obszaru nie znajduje się Strzelecki Park Krajobrazowy, Sobiborski Park Krajobrazowy (otulina) oraz Nadbużański Obszar Chronionego Krajobrazu, dla których nie ustanowiono planów ochrony uwzględniających zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 *ustawy o ochronie przyrody*,
- 3) obszar pokrywa się w części z obszarem Natura 2000 Dolina Środkowego Bugu PLB060003, dla którego nie ustanowiono Planu Zadań Ochronnych oraz planów ochrony uwzględniających zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 *ustawy o ochronie przyrody*,
- 4) obszar pokrywa się w części z obszarami Nadleśnictw: Chełm, Chotyłów, Sobibór, Strzelce i Włodawa, dla których ustanowione plany urządzenia lasu nie uwzględniają zakresu, o którym mowa w ust. 10,
- 5) obszar nie znajduje się na obszarach morskich.

Przebieg granic obszaru w postaci mapy przedstawiono w załączniku nr 2, oraz opisano w załączniku nr 1 w oparciu o punkty węzłowe, dla których podano długość i szerokość geograficzną w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, tj. w układzie współrzędnych, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. 2012, poz. 1247).

Ze zidentyfikowanych zagrożeń w przypadku siedliska przyrodniczego starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion, Potamion* (3150) najważniejsze wynikają z: biotycznych i abiotycznych procesów naturalnych, zanieczyszczeń oraz występowania obcych gatunków inwazyjnych oraz – potencjalnie – z użytkowania zasobów biologicznych. Wymienia się tu następujące zagrożenia:

- istniejące: zmiana składu gatunkowego (sukcesja), eutrofizacja (naturalna), nierodzące gatunki zaborcze, rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem;
- potencjalne: wędkarstwo.

Ze zidentyfikowanych zagrożeń istniejących w przypadku siedliska przyrodniczego ciepłolubne śródładowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*) (6120) najważniejsze wynikają z: biotycznych i abiotycznych procesów naturalnych oraz – potencjalnie – z leśnictwa. Wymienia się tutaj następujące zagrożenia:

- istniejące: zmiana składu gatunkowego (sukcesja),
- potencjalne: zalesianie terenów otwartych.

Ze zidentyfikowanych zagrożeń istniejących w przypadku siedliska przyrodniczego zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*) (6410) najważniejsze wynikają z: biotycznych i abiotycznych procesów naturalnych i rolnictwa oraz – potencjalnie – z występowania obcych gatunków inwazyjnych. Wymienia się tutaj następujące zagrożenia:

- istniejące: zmiana składu gatunkowego (sukcesja), zaniechanie/brak koszenia;
- potencjalne: obce gatunki inwazyjne.

Ze zidentyfikowanych zagrożeń istniejących w przypadku siedliska przyrodniczego ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*) (6430) najważniejsze wynika z występowania obcych gatunków inwazyjnych i jest to zagrożenie: obce gatunki inwazyjne.

Ze zidentyfikowanych zagrożeń istniejących w przypadku siedliska przyrodniczego niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) (6510) najważniejsze wynikają z: występowania obcych gatunków inwazyjnych, rolnictwa i biotycznych i abiotycznych procesów naturalnych oraz – potencjalnie – również z rolnictwa. Wymienia się tutaj następujące zagrożenia:

- istniejące: obce gatunki inwazyjne, zaniechanie/brak koszenia, zmiana składu gatunkowego (sukcesja), szkody wyrządzane przez roślinożerców (w tym przez zwierzynę łowną);
- potencjalne: zalesianie terenów otwartych, intensywne koszenie lub intensyfikacja.

W stosunku do siedliska przyrodniczego górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230) nie opisano zagrożeń, gdyż nie odnaleziono stanowiska w Obszarze. W związku z tym, konieczna jest dalsza weryfikacja tego przedmiotu ochrony i ewentualne wskazanie zagrożeń i działań ochronnych.

Ze zidentyfikowanych zagrożeń istniejących w przypadku siedliska przyrodniczego łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae, Populetum albae, Alnenion*

glutinoso-incanae) (91E0) najważniejsze wynikają z: leśnictwa i biotycznych i abiotycznych procesów naturalnych. Wymienia się tutaj następujące zagrożenia:

- istniejące: usuwanie martwych i umierających drzew, szkody wyrządzone przez roślinożerców (w tym przez zwierzynę łowną);
- potencjalne: wycinka lasu.

W przypadku wydry europejskiej *Lutra lutra* (1355) opisano zagrożenia potencjalne, które wynikają z: użytkowania zasobów biologicznych innego niż rolnictwo i leśnictwo oraz ingerencji i zakłóceń powodowanych przez działalność człowieka. Wymienia się tu: chwytanie, trucie, kłusownictwo oraz śmierć lub uraz w wyniku kolizji.

Ze zidentyfikowanych zagrożeń istniejących w stosunku do kumaka nizinnego *Bombina bombina* (1188) najważniejsze wynikają z: biotycznych i abiotycznych procesów naturalnych. Wymienia się tutaj następujące zagrożenia: zmianę składu gatunkowego (sukcesja) oraz antagonizm ze zwierzętami introdukowanymi.

W przypadku piskorza *Misgurnus fossilis* (1145) występują jedynie zagrożenia potencjalne i wynikają z: modyfikacji systemu naturalnego oraz z biotycznych i abiotycznych procesów naturalnych. Są to: zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie, wypełnianie rowów, tam, stawów, sadzawek, bagien lub torfianek, wyschnięcie i zmiana składu gatunkowego (sukcesja).

W przypadku kozy *Cobitis taenia* (1149) występują jedynie zagrożenia potencjalne i wynikają z: zanieczyszczenia środowiska i występowania zaborczych gatunków. Są to: zanieczyszczenie wód powierzchniowych (limnicznych, lądowych, morskich i słonawych) i obce gatunki inwazyjne.

W przypadku przeplatki maturna *Euphydryas maturna* (1052) jedyne zagrożenie istniejące wynika z biotycznych i abiotycznych procesów naturalnych i jest to zawleczenie choroby (patogeny mikrobowe).

Ze zidentyfikowanych zagrożeń istniejących w przypadku modraszka telejusa *Maculinea teleius* (1059) najważniejsze wynikają z: rolnictwa i biotycznych i abiotycznych procesów naturalnych i rolnictwa oraz – potencjalnie – również z leśnictwa. Wymienia się tutaj następujące zagrożenia:

- istniejące: zmiana składu gatunkowego (sukcesja), zaniechanie/brak koszenia;
- potencjalne: intensywne koszenie lub intensyfikacja i zalesianie terenów otwartych.

Ze zidentyfikowanych zagrożeń istniejących w przypadku czerwończyka nieparka *Lycaena dispar* (1060) opisano zagrożenia potencjalne, które wynikają z: modyfikacji systemu naturalnego, leśnictwa i rolnictwa. Wymienia się tutaj następujące zagrożenia: wypełnianie rowów, tam, stawów, sadzawek, bagien lub torfianek, gospodarka roślinnością wodną i przybrzeżną na potrzeby odwodnienia, zalesianie terenów otwartych i intensywne koszenie lub intensyfikacja.

Ze zidentyfikowanych zagrożeń istniejących w przypadku modraszka nausitous *Maculinea nausitous* (1061), przeplatki aurinia *Euphydryas aurinia* (1065) i czerwończyka fioleteka *Lycaena helle* (4038) najważniejsze wynikają z: rolnictwa i biotycznych i abiotycznych procesów naturalnych oraz – potencjalnie – również z leśnictwa. Wymienia się tutaj następujące zagrożenia:

- istniejące: zaniechanie / brak koszenia, zmiana składu gatunkowego (sukcesja).
- potencjalne: intensywne koszenie lub intensyfikacja i zalesianie terenów otwartych.

W przypadku gatunku szlachkoń szafraniec *Colias myrmidone* (4030) nie opisano zagrożeń, gdyż ten przedmiot został błędnie wpisany Standardowego Formularza Danych.

Zagrożeniom przyporządkowano kody i opisy z Listy referencyjnej zagrożeń, presji i działań stanowiącej załącznik nr 5 obowiązującej Instrukcji wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000.

Wskazane działania ochronne w przypadku siedlisk mają na celu:

- utrzymanie dotychczasowego stanu warunków siedliskowych,
- zmniejszenie udziału gatunków obcych,
- utrzymanie otwartego charakteru siedlisk poprzez zahamowanie sukcesji,
- dalsza weryfikacja przedmiotu w obszarze i ewentualne określenie celów zadań ochronnych (w przypadku siedliska górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230)),
- zwiększenie wieku drzewostanu (w przypadku siedliska łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) (91E0)),
- zwiększenie udziału leżącego martwego drewna (w przypadku siedliska łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) (91E0)),
- zmniejszenie udziału gatunków inwazyjnych (w przypadku siedliska łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) (91E0)).

Celem podejmowanych działań ochronnych w przypadku wydry europejskiej *Lutra lutra* (1355) i kumaka nizinnego *Bombina bombina* (1188) jest utrzymanie dotychczasowego stanu warunków siedliskowych.

Celem podejmowanych działań w przypadku ryb jest natomiast zachowanie naturalnego składu gatunkowego ryb i stanu biotopu.

Cele zaplanowanych działań ochronnych w przypadku poszczególnych gatunków motyli to zachowanie bazy pokarmowej oraz utrzymanie otwartego charakteru łąk.

Działania, które pozwolą osiągnąć ww. cele związane będą przede wszystkim z:

- utrzymaniem dotychczasowego sposobu użytkowania,
- odpowiednią techniką i terminami koszenia oraz realizacją wymogów programu rolno środowiskowego;
- ograniczeniem występowania obcych gatunków inwazyjnych,
- zmniejszeniem pozyskiwania martwego drewna i drewna w ogóle,
- zapobieganiem zalewaniu (na skutek działalności bobrów),
- przeprowadzeniem akcji informacyjnej wśród społeczeństwa,
- odpowiednim oznakowaniem Obszaru.

Zaplanowany monitoring dotyczy stanu zachowania populacji poszczególnych gatunków zwierząt oraz siedlisk przyrodniczych, będących przedmiotami ochrony w Obszarze, według parametrów i wskaźników Państwowego Monitoringu Środowiska, opracowywanych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Podczas prac nad projektem planu zadań ochronnych nie uznano za zasadne wprowadzania zmian w istniejących dokumentach planistycznych. Dokumentami, które przeanalizowano były:

- Strategia rozwoju lokalnego gminy Dorohusk na lata 2009 – 2015- uchwała numer XXXVIII/144/09 rady gminy Dorohusk z dnia 24.03.2009,

- Program ochrony środowiska gminy Dorohusk – uchwał nr. XXI/119/04 rady gminy Dorohusk z dnia 17.09 2004r. – mgr inż. Aneta Justyna Dycha,
- Strategia rozwoju lokalnego gminy Dubienka na lata 2007-2015 – UG Dubienka,
- Program ochrony środowiska Dubienka lipiec 2004 dr Witold Wołoszyn i mgr Tomasz Furtak, Tnoik 75 lat; Towarzystwo naukowe organizacji i kierownictwa w Lublinie,
- Program ochrony środowiska gminy Hanna; Hanna 2005,
- Program ochrony środowiska z planem gospodarki odpadami dla gminy Horodło; Horodło 2004 oraz Plan gospodarki odpadami dla gminy Horodło – aktualizacja GPO dla gminy Horodło przyjętego uchwałą rg Horodło XXO/120/2005 z dnia 30.03.2005,
- Program ochrony środowiska dla gminy Kodeń; Tnoik 75 lat, dr Witold Opałoszyn i mgr Sebastian Biernat, Towarzystwo Naukowe organizacji i kierownictwa w Lublinie’
- Strategia rozwoju lokalnego gminy Kodeń na lata 2008-2015 – Agencja wspierania inicjatyw lokalnych S.A. 10.2008,
- Strategia rozwoju gminy Sławatycze, diagnoza strategiczna gminy, Strategia rozwoju gminy; mgr Małgorzata Langiewicz i mgr Teresa Szot-Gabryś; uchwała nr. VI/32/07 rady gminy Sławatycze z dnia 12.07.2012 r.,
- Program ochrony środowiska gminy Sławatycze; Sławatycze 2005,
- Program ochrony środowiska i plan gospodarki odpadami dla gminy Wola Uhruska; uchwała numer XXII/128/2005 rady gminy Wola Uhruska z dnia 24/03/2005 roku.,
- Strategia rozwoju lokalnego gminy Wola Uhruska; uchwała numer XXII/144/09 rady gminy Wola Uhruska z dnia 29.01.2009,
- Uproszczony Plan Urządzania Lasu/Inwentaryzacja stanu lasu dla obrębów ewidencyjnych: Liszna, Jabłeczna, Mościce Dolne, Nowosiółki. Terebiski stan na 01.06.2012 rok.; Krameko sp. z o.o; Starostwo Powiatowe w Białej-Podlaskiej,
- Program ochrony środowiska dla powiatu Bielskiego, na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017; Fundacja centrum rozwoju lokalnego, Biała Podlaska 2009r.,
- Strategia rozwoju Powiatu Bialskiego na lata 2007-2015; Fundacja centrum rozwoju lokalnego w Lublinie; uchwała XVIII/110/2008 rady powiatów w Białej Podlaskiej z dnia 25.02.2008,
- Uproszczony Plan Urządzania Lasu dla wybranych obrębów gmin Białooole, Dorohusk, Dubienka, Ruda Huta; Taksus SI,
- Strategia Rozwoju Powiatu Chełmskiego na lata 2008-2015; firma wykonująca EURO Kompas, Chełm 2008. Starostwo Powiatowe w Chełmie,
- Program ochrony środowiska dla powiatu Chełmskiego; uchwała numer X/78/04 rady powiatu w Chełmie z dnia 14.04.2004 roku,
- Uproszczony Plan Urządzania Lasu dla wybranych obrębów gmin: Horodło, Hrubieszów; Taksus SI,
- Program Ochrony środowiska dla powiatu Hrubieszowskiego; EKO-GEO, Hrubieszów 2003,
- Strategia rozwoju powiatu Hrubieszowskiego na lata 2008-2015 r. Tomasz Ożóg, Alicja Zwolak, Marzena Poluch, Izabela Bagińska; Hrubieszów,
- Wieloletni Plan inwestycyjny na lata 2008-2015; uchwała numer XV/137/2008 rady powiatu w Hrubieszowie 27.03.2008 r. Tomasz Ożóg, Alicja Zwolak, Marzena Poluch, Izabela Bagińska,

- Uproszczony Plan Urządzania Lasu/inwentaryzacja stanu lasu dla wybranych obrębów w gminie Hanna, Wola Uhruska; Silva Nova; BULiGL,
- Program ochrony środowiska i planu gospodarki odpadami dla powiatu Włodawskiego; Grażyn Kadrów i Franciszek Panasiuk; Włodawa 2003,
- Strategia zrównoważonego rozwoju Polesia zachodniego na lata 2004-2013 Red. Edward Łągwa. Lublin 2003,
- Strategia rozwoju powiatu Włodawskiego na lata 2008-2015, Włodawa 2008,
- Plan urządzania lasu dla Nadleśnictwa Chełm; opis ogólny lasów, program ochrony przyrody, prognoza oddziaływania na środowisko, nadleśnictwa na okres od 01.2008 do 31.12.2017; BULiGL,
- Plan urządzania lasu dla Nadleśnictwa Chotyłów, obręb Chotyłów na okres od 01.01.2004 do 31.12.2013 – tom I elaborat, opis ogólny lasów, program ochrony przyrody, prognoza oddziaływania na środowisko; BULiGL,
- Plan urządzania lasów dla Nadleśnictwa Sobibór – opis ogólny lasów, program ochrony przyrody, prognoza oddziaływania na środowisko na okres od 01.01.2007 do 31.12.2016. BULiGL,
- Plan urządzania lasu nadleśnictwo Strzelce na okres 01.01.2005 do 31.12.2014 – tom I opis ogólny lasów nadleśnictwa, program ochrony przyrody, elaborat siedliskowo-glebowy, szczegółowe dane z inwentaryzacji lasu, prognoza oddziaływania na środowisko, warstwy shp . BULiGL,
- Plan urządzania lasu dla Nadleśnictwa Włodawa – opis ogólny lasów nadleśnictwa, program ochrony przyrody, prognoza oddziaływania na środowisko (01.01.2010-31.12.2019), BULiGL.

Sporządzenie planu ochrony dla Obszaru nie jest konieczne. Plan zadań ochronnych jest wystarczającym narzędziem do zapewnienia ochrony przedmiotom ochrony w obszarze.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie obwieszczeniem znak: WST I.6320.6.4.2012.BK, z dnia 19 lipca 2012 r., zawiadomił o przystąpieniu do opracowywania projektu planu zadań ochronnych dla ww. obszaru Natura 2000 oraz możliwości złożenia uwag i wniosków do założeń przedmiotowego dokumentu. W trakcie procesu planistycznego, przeprowadzono trzy spotkania dyskusyjne oraz jedno spotkanie terenowe, które odbyły się z udziałem Zespołu Lokalnej Współpracy, biorącego udział w tworzeniu dokumentacji do planu zadań ochronnych. Spotkania te przeprowadzono w następujących terminach: 7 grudnia 2012 r. (Zespół Szkół, ul. Gimnazjalna 34, 22-230 Wola Uhruska), 16 maja 2013 r. (Świetlica Wiejska w Dubience, ul. 3 Maja 19, 22-145 Dubienka), 28 maja 2013 r. (spotkanie terenowe, Dubienka) oraz 11 lipca 2013 r. (Świetlica Wiejska w Dubience, ul. 3 Maja 19, 22-145 Dubienka). Do prac nad określeniem działań ochronnych (w zespole roboczym, zwanym Zespołem Lokalnej Współpracy) zostali zaproszeni przedstawiciele: Starostw Powiatowych: w Białej Podlaskiej, we Włodawie, w Chełmie i w Hrubieszowie, Urzędów Gmin: Kodeń, Sławatycze, Hanna, Wola Uhruska, Ruda-Huta, Dorohusk, Dubienka i Horodło, RDLP w Lublinie, Nadleśnictw: Chełm, Chotyłów, Sobibór, Strzelce i Włodawa, WZMiUW w Lublinie, ARiMR w Lublinie, LODR w Końskowoli, Poleskiego Parku Narodowego, ZLPK, Polskiego Związku Wędkarskiego, Polskiego Związku Łowieckiego, Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej, Zarządu Zlewni Wisły i Bugu Granicznego, PKP Polskich Linii Kolejowych SA

rolników, przedsiębiorców, a organizacji pozarządowych oraz przedstawicieli lokalnych mediów.

Obwieszczeniem z dnia 20 lutego 2014 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu, poprzez zapoznanie się z projektem planu zadań ochronnych i możliwości składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt. 1,2,3,4 i 5 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 z późn. zm.) i w związku z art. 28 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627 z późn. zm.). Obwieszczenie zostało zamieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie, a także ukazało się drukiem w prasie lokalnej („Dziennik Wschodni”) w dniu 24 lutego 2014 r. Obwieszczenie było również wywieszane na tablicach ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie Wydział Spraw Terenowych w Białej Podlaskiej – w dniach 24 lutego 2014 r. – 17 marca 2014 r. oraz Urzędów Gmin: Kodeń – w dniach 27 lutego 2014 r. – 20 marca 2014 r., Sławatycze – w dniach 27 lutego 2014 r. – 20 marca 2014 r., Hanna – w dniach 27 lutego 2014 r. – 20 marca 2014 r., Wola Uhruska – w dniach 27 lutego 2014 r. – 21 marca 2014 r., Ruda-Huta – w dniach 5 marca 2014 r. - 26 marca 2014 r, Dorohusk – w dniach 27 lutego 2014 r. – 20 marca 2014 r., Dubienka – w dniach 27 lutego 2014 r. – 20 marca 2014 r. i Horodło – w dniach 27 lutego 2014 r. – 20 marca 2014 r.

Osoby zainteresowane projektem mogły składać uwagi i wnioski w terminie od 24 lutego 2014 r. do 17 marca 2014 r..

W trakcie konsultacji wpłynęły następujące uwagi i wnioski.

GDOŚ:

- a) należy zastosować inną kolejność współrzędnych geograficznych punktów załamania granic Obszaru oraz zastosować odpowiedni opis układu współrzędnych na mapie Obszaru [PL-1992] – uwagę uwzględniono
- b) działanie „oznakowanie poprzez ustawienie tablic informujących o Obszarze, zagrożeniach i wskazaniach do ochrony” należy przenieść do działań dotyczących ochrony czynnej – uwagę uwzględniono
- c) należy wprowadzić nowe kody gatunków naturalnych (w niektórych również nazwy łacińskie) – uwagę uwzględniono
- d) należy zmienić zapis zagrożenia „nierodzące gatunki zaborcze” na „obce gatunki inwazyjne” – uwagę uwzględniono
- e) należy wprowadzić do zarządzenia i uzasadnienia zapisy dotyczące przedmiotu ochrony Starodub łąkowy *Angelica palustris* (1617) – uwagę uwzględniono
- f) należy uszczegółowić cele zadań ochronnych w przypadku siedliska: łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) (91E0) oraz gatunku: szlaczkoń szafraniec *Colias myrmidone* (4030)
- g) należy uzupełnić propozycje działań ochronnych o terminy ich wykonania oraz wyraźnie rozgraniczyć działania obligatoryjne i fakultatywne – uwagę uwzględniono
- h) brak działania ochronnego dla siedliska 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe – uwaga uwzględniona częściowo, z powodu braku dostarczającej wiedzy o siedlisku w pierwszej kolejności zaplanowano inwentaryzację obszaru pod kątem rozpoznania

rozmieszczenia i stanu ochrony siedliska, następnie na podstawie otrzymanych danych będą podjęte odpowiednie działania

- i) działania: „oznakowanie poprzez ustawienie tablic informujących o Obszarze, zagrożeniach i wskazaniach do ochrony”, „akcja informacyjna - spotkania z mieszkańcami dotyczące popularyzacji sieci Natura 2000 oraz dopłat rolnośrodowiskowych, spotkanie z przedsiębiorcami, instytucjami wspierającymi przedsiębiorczość” oraz „akcja informacyjna - wytyczenie i oznakowanie ścieżek przyrodniczych, wydanie folderów, tablice informacyjne, przygotowanie diaporam i innych materiałów audiowizualnych (materiały dydaktyczne)” należy przenieść do działań dotyczących ochrony czynnej – uwagę uwzględniono
- j) należy uzupełnić działania o działania z zakresu monitoringu stanu przedmiotów ochrony – uwagę uwzględniono

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Lublinie:

- a) należy wyraźnie rozgraniczyć działania obligatoryjne w przypadku siedlisk: ciepłolubne śródładowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*) (6120) i zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*) (6410)- uwagę uwzględniono

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Lublinie:

- a) z Planu Zadań Ochronnych należy wyłączyć grunty Skarbu Państwa, w zarządzie Lasów Państwowych – Nadleśnictwa Włodawa ze względu na przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu tego Planu – uwagi nie uwzględniono, uzasadnienie: Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Włodawa nie uwzględnia zakresu, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody
- b) należy zmodyfikować opis zagrożenia B02.04 „usuwanie martwych i umierających drzew” – uwagi nie uwzględniono, uzasadnienie: Instrukcja Ochrony Lasu nie określa ilości tzw. „drzew biocenotycznych”, co może skutkować pozostawieniem ich w zbyt małej ilości dla zapewnienia właściwego stanu wskaźników „martwe drewno łączne zasoby” oraz ‘martwe drewno stojące lub leżące’
- c) należy zmodyfikować opis zagrożenia B02.02 „wycinka lasu” – uwagę uwzględniono częściowo, uzasadnienie: katalog zagrożeń wymienia zagrożenie: B02.02 „wycinka lasu”, niemożliwe jest wpisanie „wycinka lasów prywatnych”, uszczegółowiono natomiast opis tego zagrożenia poprzez dodanie: „dotyczy lasów prywatnych”

Nadleśnictwo Włodawa:

- a) z Planu Zadań Ochronnych należy wyłączyć grunty Skarbu Państwa, w zarządzie Lasów Państwowych – Nadleśnictwa Włodawa ze względu na przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu tego Planu – uwagi nie uwzględniono, uzasadnienie: Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Włodawa nie uwzględnia zakresu, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody
- b) należy usunąć działki o nr ewidencyjnych: 1179 (obręb Kuzawka) oraz 1395 (obręb Dołhobrody) , gdyż zostały błędnie wprowadzone (działki nie dotyczą występowania następujących przedmiotów ochrony: niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) (6510), kumak nizinny *Bombina bombina* (1188) oraz starodub łąkowy *Angelica palustris* (1617) – uwagę uwzględniono

Nadleśnictwo Sobibór:

- a) należy usunąć zapis dotyczący podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie działań ochronnych („właściciel lub posiadacz obszaru”) – uwagę uwzględniono częściowo, uzasadnienie: zapis dotyczący podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie działań doprecyzowano poprzez zapisanie: „arządca lub posiadacz obszaru na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów

wsparcia z tytułu dochodowości, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego zarządca nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000”

- b) należy zmodyfikować opis zagrożenia B02.04 „usuwanie martwych i umierających drzew” – uwagi nie uwzględniono, uzasadnienie: Instrukcja Ochrony Lasu nie określa ilości tzw. „drzew biocenotycznych”, co może skutkować pozostawieniem ich w zbyt małej ilości dla zapewnienia właściwego stanu wskaźników „martwe drewno łączne zasoby” oraz ‘martwe drewno stojące lub leżące”
- c) należy zmodyfikować opis zagrożenia B02.02 „wycinka lasu” – uwagę uwzględniono częściowo, uzasadnienie: katalog zagrożeń wymienia zagrożenie: B02.02 „wycinka lasu”, niemożliwe jest wpisanie „wycinka lasów prywatnych”, uszczegółowiono natomiast opis tego zagrożenia poprzez dodanie: „dotyczy lasów prywatnych”

Pani Krystyna Baj (osoba prywatna, mail):

- a) należy uwzględnić (przy opisie zagrożeń i działań ochronnych) planowaną inwestycję „Budowa toru motocrossowego” – uwagi nie uwzględniono, uzasadnienie: działki przeznaczone pod lokalizację planowanej inwestycji znajdują się poza granicami obszaru (w odległości około 250 m)

W ramach prac nad dokumentem dokonano także niezbędnych poprawek redakcyjnych oraz doprecyzowano zapisy.

Projekt zarządzenia został na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.) uzgodniony przez Wojewodę Lubelskiego pismem z dnia 31 grudnia 2014 r., znak: PN-I.0522.44.2014.GK.

Szacuje się, że koszt realizacji działań ochronnych zawartych w niniejszym planie w okresie 10 lat wyniesie łącznie około 160 tys. zł. Natomiast koszt działań z zakresu uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony wyliczono na około 180 tys. Koszt działań w zakresie monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony wyliczono na 75 tys. zł.

Koszty realizacji działań przewidzianych w planie będą pokrywane z funduszy celowych pozyskanych przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Lublinie.

Niniejszy akt normatywny oddziałuje na zarządcę gruntów, tj. Nadleśnictwa: Chełm, Chotyłów, Sobibór, Strzelce i Włodawa i właścicieli gruntów prywatnych. Nie zawiera zapisów mogących skutkować wpływem na rynek pracy, nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczości, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw, nie wpłynie także na sytuację i rozwój regionalny.